

MAR 11 1950

14-01-023

Godseier Rosenquist skaper finsk «kollektiv- bruk» på kristen basis

Bare en ideologi som forener Øst og Vest kan gi Finland sikkerhet

Jeg var en tyrann som behandlet mine arbeidere som maskiner. Jeg for-
bød dem å gå inn i fagforeningen, og de
fikk nesten ingen fritid.

Mannen som uttaler dette er land-
bruksråd godseier Gustaf Rosenquist fra
Finland. Han var professor Viltanens
medarbeider under arbeidet med AIV-
metoden, og alle eksperimentene med den
ble utført på hans gods. Sammen med
direktør Spildo har han tidligere reist
rundt i Norge for å demonstrere metoden.

Landbruksråd Rosenquists gods var
før krigen på 1300 mål jord, men siden
har han frivillig og uten vederlag gitt
500 mål til flyktninger fra Karelen.

I dag får arbeiderne på landbruks-
råds Rosenquists gods utbetalt tarifføn-
nen på forskudd, og 50 % av bruttoinn-
tekten av godset blir utbetalt arbeiderne
som bonus utover lønnen. De har alle
fått 5 mål jord til hustomt og hage og
godseieren garanterer banklån slik at
de kan bygge egne hus. Representanter
for fagforeningen reviderer regnskapene.
Det er blitt en helt ny ånd på godset og
transsynte jordeiere beskylder Rosen-
quist for å innføre kollektivsystemet i
landbruket.

I Moralsk Opprustning fant jeg det
(Forts. s. 3.)

Landbruksråd Gustaf Rosenquist.

budskap som forvandlet mitt liv, sier
godseieren. Inntil da hadde jeg ikke vil-
let ha noe med Gud eller kristendom
å gjøre. Jeg så da at Finland har in-
gen trygghet i våpen, men bare gjen-
nom en ideologi som kan forene Øst og
Vest. Jeg kommer nettopp fra Ruhrom-
rådet hvor jeg har sett Moralsk Opp-
rustning forene arbeidere og arbeidsgi-
vere, hvor gamle kommunister blir vun-
net for kristendommen og demokratiet,
og at Tysklands ungdom finner en de-
mokratisk ideologi som de kan tro på
og er villig til å kjempe for. —

— Hvordan stiller arbeiderne seg til
den ordning De har innført på godset?

— De var skeptiske i begynnelsen. Da
jeg tilbød dem jord til tomt og hage og
50 % av bruttolønnen i bonus ville de
ikke være med. Jeg ba dem da å melde
seg inn i fagforeningen, og jeg satte fram
samme forslaget til fagforeningslederen
som til arbeiderne. Han støttet det straks
under den forutsetning at han fikk se
konkrete resultater i handling. Arbeider-
ne var skeptiske fordi de skjønte at mi-
ne forslag forutsatte sonderhet og i-
miliefølelse dem i mellom etter som de
ville bli en akkordfamilie. De trodde ikke
det skulle bli mulig å skape en slik sam-
følelse mellom arbeiderne. Fagforenings-
lederen Eero Antikainen overvart deres
skepsis og i 1947 kunne vi innføre det
nye systemet.

Siden har tusener av arbeidere og
fagforeningsledere vært på godset for å
studere resultatene. Ledende menn in-
nen fagbevegelsen ser dette eksperimen-
tet i kristent arbeidsfellsskap så viktig
at de vil sende arbeidere til oss for å
lære. Fagforbundets tillitsmann Anti-
kainen og en budeie fra godset var i
sommer med meg til Moralsk Opprust-
ningskonferanse i Caux i Sveits.

— Tror De dette eksperimentet vil
falle heldig ut i lengden?

— Vi har allerede sett enestående ut-
slag av en ny ånd blant arbeiderne. De
løser sine mellomværender i kjærlighet
og tar ansvar for hverandre. Vi har fun-
net den gode vei og ghar begynt å gå den.
Men veien må repareres hver dag —
det skjer ved stille stund og ved at vi
forplikter oss overfor absolutte moral-
normer.

— Og nå kommer De fra Tyskland,
hva har De vært med på der?

— Sammen med 150 andre fra Mo-
ralsk Opprustning har jeg reist rundt i
Vest-Tyskland i 2 måneder. Der er 10—
15 norske der nede som har gjort et
godt arbeid. Vi har vært i Hamburg,
Bremen, Dusseldorf osv. Alle steder vi-
ser vi det ideologiske skuespill. Den
glemte Faktor. Vi er innbudt av borger-
mestere og regjeringsmedlemmer i del-
statene. Der er sekkfulle hus alle ste-
der og stor interesse for vårt budskap.
Særlig innen fagforeningene er det stor
interesse og mange kommunister er blitt
vunnet for et nytt liv. De utelukkes au-
tomatisk fra kommunistpartiet og bare
det å snakke med noen fra Moralsk Opp-
rustning dømmes som ideologisk frafall.